

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvum Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisque Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

xvij. De cessatione a diuinis, quid sit, & qualiter differat a Censuris Ecclesiasticis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13883

Aqua, de consecr. Eccles. & cum verbis, quæ in Pontificali habentur; Papa tamen, non autem Episcopus, ut præfati DD tradunt, hanc Ecclesie consecrate reconciliationem simplici Sacerdoti committere potest, sed cum aqua per Episcopum benedicta. Quo modo intelligi debet Victoria, cum num. 99. cit. dicat, cuique Clerico hoc committi posse. Vnde Leo X. concessit Prælati ordinis Minorum, ut Ecclesias suas pollutas reconciliare possent, aqua per ipsos Prælatos benedicta; si Episcopus, qui illam benedixit dicitur ultra duas dietas, ut habetur in Compend. Mendic. verbo, Benedicere, §. 14. Henriquez ubi supra lib. 9. ca. 27. §. 6. & lib. 13. c. 5. §. 5. vbi ait Dietam continere viginti miliaria, seu leucas septem, & facit c. Nonnulli, & ibi gloss. in verbo, *Ultra duas dietas*, de Rescript. Si verò Ecclesia consecrata non fuerit, sed tantum benedicta, potest a simplici Sacerdote per aspersionem aquæ lustralis, reconciliari cap. si Ecclesia, & ibi gloss. in verbo, *Laetetur*, de Consecr. Eccles. Toletus lib. 5. c. 8. Astenis in Summa, par. 2. libr. 6. tit. 29. art. 3. q. 4. Syluest. verbo, Consecratio, 2. q. 8. Tabiena, verbo, Consecratio, 2. §. octavo. Sotus. 4. d. 13. q. 2. arg. 3. ad arg. secundum, §. *Quocirca violata Ecclesia*. & Iacobus de Graff. lib. 2. Decis. cap. 48. nu. 10. qui duo vltimi addunt hinc doctrinam notatione dignam, nimirum hanc ob causam, solere Ecclesias consulto non consecrari, sed benedici, ne scilicet dum violantur, expectandus sit Episcopus,

33 Quando autem consecrata sit, vel non consecrata, apparere solet ex aliqua scriptura, vel ex aliquo instrumento dotationis, vel ex libris Ecclesie, vel ex columna, vel tabula aliqua marmorea, vel ex crucibus rubris pictis ad parietes Ecclesie, & huiusmodi, aut etiam si appareat vnus restis de visu, vel auditu, secundum aliquos, quia cum in hoc casu non tractetur de aliquo preiudicio, huiusmodi semiplena probationes sufficiunt, sic Innocent. in expositione ad Rubricam tituli, de Consecr. Eccles. vel altar. Panorm. in cap. fin. tit. eod. Summa Confess. lib. 3. tit. 24. q. 1. et 150. Summa Pisanelle, verbo, Consecratio, 2. §. 2. Angel. verbo, *Consecratio Ecclesie*, num. 3. Ioan. Bachonus 4. d. 10. quest. 2. art. 2. Syluest. verbo, *Consecratio*, num. 3. quest. 2. Tabiena, verbo, eod. numer. 2. ver. *Primo*, & Thomas Zetula Episcopus Minorensis, par. 1. sive Praxis Episcopalis, in verbo, *pollutio Ecclesie*, Notab. 3. Et de hac re hæcenus dictum sit.

De Cessatione a Diuinis, Quid sit, & qualiter differat a censuris Ecclesiasticis. Cap. XVII.

S Y M M A R I U M.

- 1 Cessatio a Diuinis interdicti loci similis est,
- 2 Cessatio a Diuinis qualiter a Diuinitibus definiatur,
- 3 Cessatio a Diuinis qualiter ab excommunicatione, & irregularitate distinguatur.
- 4 Cessatio a Diuinis quomodo ab interdicto loci differat.
- 5 Cessatio a Diuinis est quid facti, & omnes tam innocentes, quam nocentes respicit.
- 6 Cessatio nunquam a iure, sed solum ab homine imponitur.
- 7 Cessatio a Diuinis post appellationem decreta, ipso iure non annullatur.
- 8 Cessatio a Diuinis Censura Ecclesiastica proprie dicta non est.
- 9 Celebrans in loco interdicti suspensus est, & irregularis.
- 10 Cessatio a Diuinis, & interdictum, an, et quomodo æquiparatur in Clem. 1. de sent. excom.
- 11 Cessationem specialem violans regularis excommunicationem non incurrit.
- 12 Irregularitatem ad contrahendam paritas rationis non sufficit, nisi in iure exprimat.
- 13 Cessatio a Diuinis generalis non est idem, quod interdictum

similitè sumptum.

14 Cessatio a Diuinis duplex est, Generalis, & Specialis, quid utraque sit.

Cessatio a Diuinis admodum similis est Interdicto loci, adeo, ut nonnulli viri docti existimare videantur cessationem a Diuinis, esse idem quod antiquum interdictum, seu interdictum strictissimum, in quo solum interdictum est licuisse conferre Sacramenta necessaria in articulo mortis, ut sunt baptismus, penitentia, & Eucharistia seu viaticum, ut colligitur ex cap. *Non est vobis*, de sponsal. cap. *Quod in te*, de pœnit. & remis. & c. *Permittimus*, de sent. excommun. aduicis autem Sacramentum etiam Penitentia, & Eucharistia (nisi virgente præcepto diuino) interdictum strictissimum olim prohibebat, ex Tabiena, verbo, Interdictum, §. Quinto. Henriquez libro 13. de excommun. & interdic. c. 25. §. 1. De hac autem materia cessationis a iure in c. *Dilecti filijs*, de appellat. & in ca. *Irregularitas*, & ceterum, de offic. Ordin. in antiq. & in ca. *Si Canonice*, & c. *Quamuis*, de offic. Ordin. libro 6. & Clem. 1. de sent. exc.

2 Variè autem definitur a DD. Nam Panor. in d. cap. dilecti filijs, numero 18. de appellat. & Syluest. verbo Interdictum, 1. q. 1. in fine. Couar. in cap. Alma mater, par. 2. §. 2. numero primo, de sent. excom. libro 6. Sotus 4. dist. 22. qu. 3. articulo primo. Alphonsus Viualdus in suo Candelabro, par. 3. tract. de cessatione a diuinis, numero primo, & DD. communiter eam definiunt in hunc modum; [Cessatio est suspensio organorum id est, Ministrorum prohibitio, ne laudes diuinas, & Sacramenta ministrent, aut celebrent, in locum aliquem, seu Ecclesiam decreta.] Siquidem per huiusmodi cessationem eo in loco, neque Sacramenta ministrant, neque Sacrificia offerri, neque officia diuina celebrari possunt. Alij vero, ut Nauar. in Man. ca. 27. numero 188. & Martin. Ledesma, 2. 4. qu. 26. articulo secundo, post tract. de Interdicto Henriquez libro 13. cap. 52. §. primo, & Iacobus de Graff. libro 4. Decis. cap. 28. numero secundo, & Toletus libro primo, cap. 13. eam breuius, ad eundem tamen sensum, sic definiunt, *Est quedam desistentia ab officijs Diuinis, & Sacramentorum administratione.* Adde autem ab alijs illa particula, *in locum decretis* quia non datur cessatio personalis, sed tantum localis.

3 Differt autem cessatio a censuris Ecclesiasticis, & etiam ab irregularitate, Excommunicatio enim priuat directè omni communionem, & consequenter priuat Sacramentum. Suspensio priuat actu, seu facultate Ordinis, vel iurisdictionis vel vtriusque; Ordinis quidem, ne ministret, iurisdictionis, ne sententiam ferat, ne eligat, ne eligatur, ne absoluat ab excommunicatione; & vtriusque, si ab omnibus suspendatur. Irregularitas priuat a susceptione, vel administratione Ordinum, prout Ordines sunt: Cessatio autem a Diuinis est ipsa desistentia; Vnde, licet desistentia hæc ceteras Censuras consequatur, ut patet consideranti, non tamen ita proprie & directè, sicut consequitur cessationem a Diuinis, quæ formaliter in ipsa desistentia consistit.

4 Differt etiam ab Interdicto generali loci in multis. Primo quia cessatio a Diuinis, & Interdictum, generale, tanquam diuersa, & distincta in iure ponuntur.

5 Secundo, quia cessatio a Diuinis, est quid facti, id est, non est aliud quam ipsa desistentia, & pro omnibus imponitur, nec in hoc magis respicit delinquentes, quam ipso innocentes, neque locum ipsum afficit, hoc est, non reddit locum ipsum in interdictum; At vero interdictum generale est quid iuris, & immediate prohibet celebrare, & officia diuina eo in loco exercere.

6 Tertio, cessatio nunquam imponitur a iure, sed ab homine; interdictum vero quid iuris est, interdum ipso iure imponitur, ex Soto 4. d. 22. q. 3. art. 2. Conclus. 1. Syluest. verbo, interdictum, 1. q. 1. in fine. Henriquez li. 13. c. 52. §. 1. Toletus lib. 1. cap. 23. Couar. in cap. Alma mater, par. 1. nu. 1. de sent. exc. lib. 6.

7 Quarto, Cessatio a Diuinis post appellationem decreta non sit nulla ipso iure, cum ad factum pertineat, & in

& in facto consistat, facta vero infecta esse non possunt, unde, non obstante appellatione, nihilominus a diuinis cessatur; Interdictum autem, cum ad iuris effectus pertineat, nullum est ipso iure, si post appellationem decernatur, arg. cap. Ad hæc quoniam, de appella. & c. is, cui, §. vlt. de sent. exc. lib. 6. Cou. vbi supra.

Quinto, Cessatio non est Censura proprie dicta; Interdictum autem Censura est capit. Querenti, de verb. signific. *Sexto*, celebrans in loco interdicto, incurrit irregularitatem ex eo quod violat interdictum, per interdictum enim violatum efficitur quis suspensus, cap. fin. de excess. prelat. suspensus vero celebrans irregularis efficitur, ca. 1. de sent. & re iudic. lib. 6. & cap. cum medicinalis, §. fina. & cap. is qui, §. is vero, de sent. excom. lib. 6. Panorm. in cap. dilectis filijs, numer. 18. 19. & 20. de appell. Syluest. verbo, Interdictum, §. q. 4. §. Primum. Tabiena; verbo, Interdictum, §. in penac. Couar. in c. Alma mater, §. 2. num. 3. de sent. exc. lib. 6. Prædicta intellige de eo, qui ministrat in Ordine sacro solemniter, quem habet, & a cuius executione suspensus est, & qui celebrauerit tempore interdicti generalis, quod in Ecclesia Matrice seruatur, si enim in ea non seruatur, irregularis non esset, vt notat Couar. in ca. Alma mater, §. 2. num. 3. vers. Hæc autem irregularitas, de sent. excom. lib. 6. & Vgolin. de censur. Eccles. Tab. 5. cap. 6. §. 2. nome. §. & Federic. consil. 23. 1. Qui vero celebrat, vel ministrat contra cessationem a diuinis, non fit irregularis, glof. in cap. si canonici, in verbo, Cessare, de offic. Ordin. lib. 6. Palud. 4. dist. 18. q. 8. art. 3. princip. Concluf. 4. Panor. in cap. dilectis filijs, nu. 18. & 19. de appell. Anton. Imola, & Franc. ibi, Bonifac. in Clem. 1. colum. penult. num. 60. de sent. excommu. Summa Pisaneffa, verbo, Cessatio, §. 1. Syluest. verbo, interdictum, 1. q. 1. in fine, vbi ait ita communitur sentire DD. in cap. itrefragabili, ceterum, §. de offic. Ordin. & ibi Innoc. & idem Syluest. in verbo Cessatio, q. 5. in fine, vbi ait Sum. Rosell. & Sum. Pisan. idem sentire. Sorus 4. d. 22. q. 3. art. 2. vers. De penis autem & Martin. Ledesm. 2. 4. qua. 26. art. 2. post tract. de Interdicto, Frat. Medina, lib. 1. Instru. Confess. ca. 11. §. 14. Tabiena, verbo, Interdictum, 1. §. Sexto, in fine. Cosmus Philarchus de officio Sacerd. par. 1. lib. 4. c. 4. Marc. Anton. Cucchius lib. 4. Instit. iuris Canon. titu. 13. Jacob. de Graffijs, lib. 4. de off. cap. 23. num. 2. Gregor. de Valentia, tomo 4. Disput. 7. quaest. 19. Panctio 4. Toletus lib. 1. cap. 23. Nau. in Man. cap. 17. nu. 188. Henriquez lib. 1. 3. cap. 52. §. 1. & c. 54. §. 3. & Couar. in cap. Alma mater, §. 2. par. 2. num. 3. de sent. excommu. lib. 6. quamuis dubius magis in hanc partem propendat. Ratio est: quia, vt habetur in c. is qui, de sent. excom. lib. 6. irregularitas non incurritur nisi in casibus a iure expressis; iure autem hoc non cauetur nisi in violatione interdicti, quod est censura Ecclesiastica, & ideo pena hæc ad cessationem a Diuinis, eiusque violationem extendenda non est, vt sententia communis DD. confirmat; Et quidem quoad violentiam cessationem specialem, res est in confesso apud omnes; Quoad vero cessationem generalem ab eo indictam, qui poterat interdicere, nonnulli, vt Ioan. Calderin. de Eccl. Interd. fol. 2. colum. 4. Anchar. & Franc. in c. si canonici, post Ioan. Andr. ibi, de offic. Ordin. lib. 6. Innoc. in cap. Non est vobis de sponsal. & ibi Preposit. & Felin. in cap. itrefragabili, ceterum, de offic. Ordin. in antiq. Gonsalus a Villa diego tract. de irregu. cap. de interdicto, colum. vlt. S. Anton. 3. part. tit. 27. de interdicto, cap. 3. ante medium. Angelica, verbo, cessatio, in princip. & Simon. Maiol. lib. 3. de irreg. cap. 20. num. 11. vers. Hæc autem, & fauet Palud. 4. dist. 18. q. 8. art. 3. princip. Concluf. 4. existimant, violentiam cessationem generalem a Diuinis incurrit irregularitatem, eo quod in Clement. 1. de sent. excom. cessatio generalis a Diuinis, & interdictum æquiparantur. Ceterum alij omnes DD. quos superius enumerauimus, nec violentiam cessationem generalem irregularem esse docent; Neque enim in d. Clement. 1. æquiparantur quoad omnia, sed solum quoad effectum incurritur de sententiam excommunicationis; Agitur enim ibi contra Regulares exemptos, qui non seruant interdictum, aut cessationem generalem a Concilio Prouinciali facta vel a Cathedrali, aut Ecclesia Matrice seruata; ad

ditque huiusmodi regulares eam non seruantes ipso iure excommunicationem incurritur; licet cessatio generalis a capitulo Ecclesie Cathedralis, aut a solo Episcopo imponatur; Quam tamen excommunicationem non incurrit Regulares, si cessationem specialem violent, vt expresse Angel. vbi supra. nu. 1. & Cucchius testantur. Immo Mendicantes, diu violant cessationem generalem non incurrit excommunicationem, quia speciali privilegio eximuntur, vt Henriquez lib. 13. c. 54. §. 3. testatur, post Syluest. verbo, Cessatio, 1. q. 4. in fine. Cum igitur in d. Clem. æquiparentur solum quoad penam excommunicationis in ordine ad Regulares & penæ non sint extendendæ, consequens est, vt nec cessationem generalem violans irregularis efficiatur maxime, cum hæc non nisi in casibus a iure expressis incurritur c. is qui, de sent. excom. lib. 6. vnde, neque verum est quod Couar. vbi supra addit, paria esse hæc duo, etiã quoad irregularitatem contrahendam, vbi quis diuina officia publice, & ianuis apertis celebraret in loco, vbi cessatio generalis imponitur: non enim satis est ad irregularitatem contrahendam paritas rationis, sed opus est, vt iure exprimat, arg. c. is qui, de sent. excom. lib. 6. ideoque Nicolaus Dionysius de Perusio in d. cap. is qui, dicere solebat, quod qui dicit aliquem esse irregularem, casum legis adducere debet, vt Simon Maiol. lib. 1. de irreg. c. 2. nu. 2. testatur.

13 Hinc infertur primo falli eos, inter quos sunt S. Anton. 3. par. titu. 27. tract. de interdicto, c. ante medium Angelica, verbo, Cessatio, in prin. & Syluest. verbo, Cessatio, nu. 1. & Sorus, 4. d. 22. q. 3. art. 1. Concl. 4. qui arg. d. Clement. 1. de sent. excommu. existimant cessationem a Diuinis generalem idem esse quod antiquum Interdictum, seu Interdictum strictissimum, & Alphonsus Vualdus in suo Candelabro, par. tertia, tract. de Cessatione a diuinis, nu. 5. fauet. Quorum opinio satis ex dictis refutatur, præterquam quod in interdicto generali manet communiter diuina officia aliquo modo, & pro aliquo tempore, sicut priuatio supponit manere subiectum cum aptitudine secundum locum, & tempus; Cessatio autem est totalis ommissio, seu negatio officiorum.

14 Infertur secundo, Cessationem a Diuinis duplicem esse, vnam generalem, alteram specialem: Generalis est illa, quæ in loco Vniuersali imponitur vt in Regno Castro, Ciuitate Villa, immo & in Parochia, ex Ledesm. 2. 4. q. 26. art. 2. post tract. de interdicto, Nauar. in Manual. ca. 27. num. 188. & Henriquez lib. 1. 3. cap. 52. §. 1. Specialis est illa, quæ in loco particulari ponitur, puta in vna, vel pluribus Ecclesijs.

De causis extrinsecis, & intrinsecis cessationis, & conditionibus ad illam ritè ferendam requisitis.

Cap. XVIII.

SUMMARIUM.

- 1 Cessatio a Diuinis quid facti est, nec ipso iure incurritur.
- 2 Cessatio a solo homine imponi potest, non tamen a quocumque.
- 3 Cessationem a Diuinis Episcopus iure proprio, & ordinario imponere potest.
- 4 Cessationem a Diuinis Collegium, seu Capitulum Sede vacante imponere valet.
- 5 Cessationem a Diuinis capitula, & Collegia ex privilegio seu consuetudine præscripta, an, & quomodo imponere possint.
- 6 Cessationem a Diuinis Concilia Prouincialia, & Episcopalia ponere possunt.
- 7 Cessationem a Diuinis quis iure ordinario relaxare valeat.
- 8 Cessationem a Diuinis, Episcopus ad tempus, vel ad vnum locum suspendere potest, non tamen pro vno officio, & quæ huius ratio sit.